

AVIZ
**referitor la proiectul de Lege privind exercitarea
profesiei de medic, organizarea și funcționarea
Colegiului Medicilor din România**

Analizând proiectul de Lege privind exercitarea profesiei de medic, organizarea și funcționarea Colegiului Medicilor din România, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.30 din 25.02.2004,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale și de redactare

1. Proiectul de lege face parte din ansamblul de proiecte de legi ce urmăresc armonizarea legislației naționale în toate domeniile de activitate, cu normele Uniunii Europene, în perspectiva definitivării procesului de aderare, urmând în speță să înlocuiască Legea nr.74/1995 privind exercitarea profesiei de medic, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Medicilor din România, cu modificările și completările ulterioare, transpunând în această materie prevederile Directivei Consiliului Uniunii Europene nr.16/1993.

Prin instituirea infracțiunii prevăzută la art.18, proiectul face parte din categoria legilor organice.

2. Din punct de vedere al armonizării cu dreptul comunitar, facem următoarele precizări:

Prin obiectul abordat, proiectul vizează mai multe aspecte ce țin de organizarea și funcționarea Pieței Unice și anume, libera circulație a persoanelor și a serviciilor, precum și dreptul de stabilire. Aceste libertăți și drepturi sunt înscrise în art.39, articolele 49 -50, precum și în art.43 din Tratatul de la Amsterdam, în conformitate cu care *“libera circulație este asigurată în interiorul Comunității”, “... restricțiile libertății de prestare a serviciilor în interiorul Comunității sunt interzise cu privire la resortisanții statelor membre stabiliți într-o țară a Comunității, alta decât cea a destinatarului prestației”* respectiv *“restricțiile libertății de stabilire a resortisanților unui stat membru pe teritoriul unui alt stat membru sunt interzise”*.

Tot în Titlul destinat reglementării dreptului de stabilire, dispozițiile tratatului statuează în art.47 alin.1, că *“În scopul facilitării accesului la activități non salariale (profesii liberale) și exercitarea lor, Consiliul ... adoptă directive vizând recunoașterea reciprocă a diplomelor, certificatelor și a altor titluri”*. Pe de altă parte, adoptată din considerente legate de necesitatea menținerii unui nivel ridicat al sănătății publice, de coordonarea pregătirii profesionale și a modalităților de studiu în domeniu, există în cadrul dispozițiilor alin 3 din același articol o dispoziție expresă, în conformitate cu care *“În ceea ce privește profesiile medicale, paramedicale, și farmaceutice, liberalizarea progresivă a restricțiilor va fi subordonată la coordonarea condițiilor de exercitare în diferitele state membre”*.

În baza acestor texte ale dreptului primar, la nivelul dreptului derivat au fost adoptate o serie de reglementări denumite “sectoriale”, în special pentru profesiile: medici, avocați, arhitecți, farmaciști, asistenți medicali, medici veterinari și moașe. Adoptarea acestor texte, s-a făcut într-o strictă conexare și de asemenea manieră, încât, punerea lor în aplicare să asigure exercitarea în bune condiții a acestor profesii din toate punctele de vedere, întrucât sunt reglementate dispoziții ce vizează natura și domeniul (curriculum) studiilor, nivelul practicii și experienței necesare, echivalarea sau recunoașterea diplomelor și altor titluri, modalitatea de a participa la concursuri de ocupare a profesiei, exercitarea profesiei, asigurarea dreptului de stabilire și pentru membrii familiei etc.

În acest context, la nivelul dreptului comunitar, și care au tangență cu pachetul legislativ cuprinzând proiectele enunțate, funcționează în principal următoarele reglementări (menționate și de inițiator):

Regulamentul 1612/1968 vizând libera circulație a lucrătorilor în cadrul comunității.

Directiva 89/159/CEE care constituie directivă cadru, amendată prin Directiva 92/15/CEE referitoare la sistemul general de recunoaștere a diplomelor de învățământ superior, și care prezintă mai multe reglementări subsidiare, cum este Directiva 85/433/CEE, pentru farmaciști.

Directiva 77/452/CEE și Directiva 77/453/CEE în domeniul activității asistenților medicali.

Directiva 93/16/CE pentru înlesnirea liberei circulații a medicilor și recunoașterea reciprocă a diplomelor certificatelor și altor dovezi de calificare formală a acestora.

Directiva 2003/109/CE privind statutul naționalilor țărilor terțe rezidenți pe termen lung.

Din analiza modului de respectare și preluare a acquis-ului comunitar, și anume a principiilor impuse de textul tratatului și de directivele sectoriale, precizăm că în linii mari, textele proiectelor respectă dreptul de nondiscriminare, libera circulație și dreptul de sejur al cetățenilor din spațiul EEC și Elveției.

Preluările din directivă sunt prezentate într-o structură perfectibilă și în conformitate cu Programul legislativ pentru susținerea procesului de aderare a României la Uniunea Europeană, unele din reglementările prevăzute în actele juridice invocate urmând a fi preluate la nivelul legislației secundare, prin acte cum ar fi: Hotărârea Guvernului privind regimul calificărilor profesionale obținute în afara României sau proiectul de Hotărâre a Guvernului privind criteriile minime obligatorii de autorizare și acreditare pentru instituțiile din învățământ superior (elemente de curriculum).

-Precizăm că proiectul de Directivă 74/2001 a fost adoptat și este în vigoare sub titulatura Directiva Consiliului 2003/109/EC privind statutul naționalilor țărilor terțe rezidenți pe termen lung.

Sub aceste aspecte, considerăm că proiectul nu contravine dispozițiilor comunitare.

3. La art.1 lit.b), precizăm că denumirea exactă a statului elvețian este “Confederația Elvețiană” și, deci, urmează a se face rectificarea necesară. Observația privește tot restul proiectului.

4. Dispozițiile art.1 lit.c) ridică probleme de interpretare a normelor europene. În tabelul anexat, în dreptul art.1 este indicat ca sursă art.11 din Regulamentul Consiliului Uniunii Europene nr.1612/1968. Traducerea prezentată este următoarea:

“Convivul și copiii care nu au împlinit 21 de ani sau sunt aflați în întreținerea unui național al unui Stat Membru care desfășoară pe teritoriul unui Stat Membru o activitate salariată sau nesalariată au dreptul de a accede la toate activitățile salariate pe tot teritoriul acestui stat, chiar dacă nu au cetățenia unui Stat Membru”.

Prezentăm în anexă textul original al art.11 în 5 limbi de circulație, pentru a învedera eroarea strecurată.

“Convivul” este de fapt soțul (spouse, ehegatte, conyuge, conjoint, coniuge), care însă este omis de textul propus. El nu se poate regăsi în sintagma “persoanele care conviețuiesc împreună cu un cetățean ...”, deoarece s-ar îndepărta evident de scopul normei europene care protejează îndeosebi, instituția căsătoriei.

Pe de altă parte, art.11 din Regulamentul Consiliului Uniunii Europene se referă la copiii sub 21 de ani ori cei aflați în întreținere, și nu la orice persoane aflate în întreținerea cetățeanului Statului Membru, ceea ce reprezintă o reglementare privind dreptul general de circulație a forței de muncă, și nu un text special pentru profesiunea de medic. Trimiterea la vârsta de 21 de ani este motivată de modul diferit în care se consideră vârstă de majorat.

Întrucât, în speță, poate fi vorba și de situația de apatrid, sintagma “indiferent de cetățenia lor” poate fi eliminată. În aceste condiții, propunem următorul text:

“c) soțul, și descendenții de gradul I aflați în întreținerea unui cetățean al unuia din statele prevăzute la lit.b) care desfășoară legal activități salariate sau nesalariate pe teritoriul României”.

5. Art.8 alin.(2) în distonanță cu prevederile art.9 alin.(2), creează posibilitatea ca prestarea temporară a activității de medic în România, să se exercite, fără depunerea jurământului lui Hippocrate, deși acest jurământ este cerut celorlalți medici, cetățeni ai unui stat membru al Uniunii Europene, al unui stat aparținând Spațiului Economic European ori Confederației Elvețiene stabiliți în România

(deși evident, aceștia l-au depus în țara de unde provin). Textul are implicații și în prevederile art.25. Problema poate fi regândită.

6. Art.11 lit.c), pentru claritatea necesară, propunem o reformulare a textului, astfel:

“c) medic specialist în una din specialitățile **medicale** clinice sau paraclinice prevăzute, în Nomenclatorul specialităților medicale, medico-dentare și farmaceutice din România”.

Observația este pertinentă pentru tot cuprinsul proiectului.

7. Cu privire la dispozițiile cuprinse în art.26, textul nu clarifică problema dacă prestarea serviciilor medicale accidental este plătită de asigurat sau de către Casa de Asigurări de Sănătate Județeană sau a Municipiului București și nici modul în care se rezolvă responsabilitatea actului medical în situații de culpă profesională.

8. La art.33 lit.t), textul sugerează posibilitatea instituirii unor măsuri speciale de asistență medico-socială pentru medici și familiile lor, ceea ce i-ar diferenția de celelalte categorii sociale înscrise în sistemul asigurărilor sociale. Este de reflectat totodată dacă aceasta se realizează pe baza contribuției generalizate, sau ar solicita fonduri ad-hoc.

9. La art.44 alin.(2), în rândul 3, pentru claritate, propunem înlocuirea substantivului “majoritatea” cu “prezența”, iar în rândul 5, introducerea sintagmei “cu majoritate simplă”, plasată înainte de expresia “indiferent de numărul membrilor prezenți”.

10. Art.63 nu stabilește perioada pentru care este ales Biroul Executiv al Colegiului Medicilor din România.

11. Dispoziția art.72 alin.(1) nu are în vedere și ipoteza plângerii împotriva prestațiilor medicale efectuate de un medic cetățean străin, care își desfășoară activitatea doar temporar.

Competența și măsurile aplicabile trebuie să se reflecte într-un articol separat.

12. Dispoziția art.85 trebuie să precizeze despre ce servicii este vorba și modul de disjungere a competenței de stabilire a tarifelor între cele două organe indicate în normă.

13. Dispoziția art.89 alin.(1) cu privire la recunoașterea **automată** a diverselor acte care certifică calificarea de medic în statele de proveniență a medicilor respectivi, o considerăm a fi excesivă, deoarece, însăși Directiva invocată are prevederi speciale la unele state (Spania, Germania pentru diplome eliberate pentru fosta RGD), iar alin.(2) se referă la norme privind recunoașterea, deci

măsuri elaborate în raport de situația concretă, de studiile și corespondența lor cu cele efectuate în România.

Pentru rigoarea normativă a redactării, propunem reformularea textului, astfel:

“Art.89. - (1) În vederea facilitării accesului la exercitarea profesiei de medic în România, Ministerul Sănătății cu avizul Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului și al Colegiului Medicilor din România, recunoaște pe bază de reciprocitate, diplomele, certificatele și titlurile oficiale de calificare în medicină eliberate conform normelor Uniunii Europene, de autoritățile competente, cetățenilor unui stat membru al Uniunii Europene, ai unui Stat aparținând Spațiului Economic European și ai Confederației Elvețiene”.

II. Observații de tehnică legislativă

1. La art.4, pentru o exprimare normativă consacrată, în ce privește sintagma "numite în continuare" sugerăm înlocuirea prin **"denumite în continuare"**.

2. La art.6 alin. (2) este necesară înlocuirea expresiei "profesiei medicale", prin formularea "profesiei de medic", pentru terminologie unitară în corpul legii.

3. La lit.b) de la alin.(2) al art.9, propunem înlocuirea cuvântului "stabiliți", prin expresia "cu domiciliul", pentru o exprimare adecvată în materie.

Propunerea este valabilă și pentru art.15 alin.(3), art.17 alin.(3), art.27, art.30 alin.(1) și acolo unde mai e cazul.

4. La art.9 alin.(3), pentru o exprimare uzuală în actele normative, trimiterea se va redacta sub forma "la alin.(2) lit. b) și c)".

5. La art.14 alin.(3) pentru o mai bună exprimare, sugerăm înlocuirea cuvântului "nașterea", prin "apariția".

6. La art.16 alin.(3), cuvântul "menționate" se va înlocui prin cuvântul "prevăzute", termen uzual în actele normative când se face trimitere la alte prevederi.

La alin.(4) al art.16, pentru o exprimare normativă, expresia "prevăzute de art. 10 alin. 1 lit. d)" se va scrie sub forma "prevăzute la art.10 alin.(1) lit.d)".

La alin.(5) al aceluiași articol, prenumele "a" inserat înaintea cuvintelor "ministerelor", "caselor" se va înlocui prin pronumele "al", pentru un corect acord gramatical.

La alin.(6) este necesară introducerea după titlul Decretului-Lege nr.118/1990, a sintagmei "republicat, cu modificările ulterioare" pentru o completă identificare a actului normativ.

7. La art.17 alin.(3), în mențiunea "alin.1", cifra va fi cuprinsă între paranteze, potrivit marcării alineatului la care se face trimitere. Propunerea este valabilă și pentru art.20 alin.(2), art. 30 alin.(2), art.54 alin.(2), art.76 alin.(1), art.78, art.79 alin.(2) și (3). Cuprinderea în paranteze a cifrelor pentru marcarea alineatelor la care se face trimitere este necesară și la art.73 alin.(3) și (5).

8. La art.21 alin.(1), sugerăm înlocuirea expresiei "în colaborare cu Colegiul ..." prin expresia "cu avizul Colegiului ...".

Pentru un plus de rigoare normativă, propunem ca teza a doua din alineatul susmenționat să fie reformulată și să fie marcată ca alin.(2) în corpul articolului respectiv, astfel:

"(2) Dosarul prevăzut la alin.(1) trebuie să cuprindă următoarele documente:"

Implicit alin.(2) și (3) din proiect se vor renumera corespunzător.

Pentru o scriere adecvată normelor de ortografie, cuvintele din debutul enumerărilor de la lit. a) - e) se vor scrie cu inițială mică.

La lit.c) pentru o mai bună exprimare, sugerăm plasarea în finalul textului, a expresiei "după caz", prin schimbarea topicii.

9. La alin.(2) al art.21, pentru un plus de precizie, este necesar să se facă referire la instanța de contencios administrativ.

10. La art.27, pentru o exprimare normativă a trimiterilor din text, propunem ca acestea să fie sub forma: "art.25 alin.(1), lit.b)", respectiv "art.1 lit.b) - d)".

11. La art.29 alin.(1), propunem eliminarea, ca superfluu, a cuvântului "licit".

12. La art.33, potrivit normelor de tehnică legislativă, enumerările se vor marca prin literele respective urmate de o paranteză, renunțându-se la inserarea acesteia și în fața literelor.

Propunerea este valabilă și pentru art.39, art.44 alin.(3) și art.47 alin. (1).

La același articol, propunem eliminarea pronumelui posesiv genitival "al" din textul de la lit.d), ca de prisos.

13. La art.35 alin.(3), propunem folosirea la timpul prezent a verbului "se va face" și înlocuirea expresiei "prevăzut de", prin

expresia "prevăzut la", potrivit exigențelor de tehnică legislativă. Ultima propunere este valabilă și pentru art.54 alin.(2), art.79 alin.(3) și (4) și acolo unde mai e cazul.

14. La art.42 alin.(1), pentru un corect acord gramatical, cuvântul "denumită" se va înlocui prin "denumit".

La alin.(2), după cuvântul "Colegiile" se va insera cuvântul "teritoriale" pentru realizarea terminologiei sugerate la alin.(1) al aceluiași articol. Reiterăm propunerea pentru alin.(3).

15. La art.53 lit.a), pentru considerente gramaticale, propunem eliminarea articolului "a", plasată după "Statutul".

16. La art.79 alin.(4), pentru o exprimare uzuală în actele normative, mențiunea "alin.2 de la art.76" se va înlocui prin "art.76 alin.(2)".

17. La alin.(2) al art.89, pentru o exprimare consacrată, sintagma "Hotărâre a Guvernului României" se va înlocui prin "hotărâre a Guvernului". Referitor la alin.(3), propunem ca norma să se refere numai la specialitățile medicale, având în vedere aria de aplicare a prezentei legi. Totodată, propunem scrierea cu inițială mică a cuvântului "Ordin".

18. Având în vedere dispozițiile art.5 din Legea nr.202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României, propunem eliminarea mențiunii "Partea" din primul alineat al art.95. Totodată, propunem marcarea cu "(1)" și, respectiv, "(2)" a celor două alineate ale articolului respectiv.

De asemenea, precizăm că pentru conformitate cu prevederile art.61 alin.(3) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, dispozițiile contrare noii reglementări trebuie determinate expres, începând cu legile și apoi cu celelalte acte normative, prin menționarea tuturor datelor de identificare a acestora.

PREȘEDINTE

Dragoș ILIESCU

București

Nr. 346/2.03.2004